

ASKER Kommune
Postboks 353
1372 ASKER

Postadresse:
Postboks 8742, Youngstorget
0028 Oslo

Besøksadresse:
Mariboegs gate 13, Oslo
Hunnsvegen 5, Gjøvik

Org. nr.: 974760223

Ref : 20/3761-3
Deres ref : 20/3274
Dato : 23.09.2020

Svar på henvendelse om sløkkevann

Vi viser til brev datert 6. mai 2020, med anmodning om avklaring av spørsmål knyttet til sløkkevann. Kommunal og moderniseringsdepartementet (KMD) og Justisdepartementet (JD) har bedt Direktoratet for byggkvalitet (DiBK) om å besvare henvendelsen i samarbeid med Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB).

I brevet stilles flere spørsmål. Vi har samlet og besvart disse under 6 punkter.

1. Hvilke krav gjelder til sløkkevann i og utenfor tettbygd strøk?

Det følger av forskrift om brannforebygging (forebyggendeforskriften) § 21 første ledd at kommunen skal «sørge for at den kommunale vannforsyningen fram til tomtegrenser i tettbygde strøk er tilstrekkelig til å dekke brannvesenets behov for sløkkevann». På DSBs nettsider er det gitt veiledning til bestemmelsen¹.

I boligstrøk og lignende der spredningsfaren er liten, er det tilstrekkelig at kommunens brannvesen disponerer passende tankbil, jf. forebyggendeforskriften § 21 andre ledd. Det er viktig å være oppmerksom på at forskriften kun peker på en *mulighet* for bruk av sløkkevann fra tankbil.

Plan- og bygningsloven (pbl.) § 27-1 slår fast bygning ikke må «føres opp eller tas i bruk til opphold for mennesker eller dyr med mindre det er forsvarlig adgang til [...] sløkkevann». Bestemmelsen gjelder både i og utenfor tettbygd strøk. Bygninger kan gis forsvarlig adgang til sløkkevann på ulike måter. Enten gjennom etablert vannforsyning, ved bruk av tankbil, trykkvann eller åpen vannkilde. Byggteknisk forskrift (TEK17) § 11-17 omhandler tilrettelegging for rednings- og sløkkemannskap. Det er gitt preaksepterte ytelser for hvordan sløkkevannsforsyningen kan løses.

Det er ansvarlig prosjekterende som har ansvar for valg av løsning. Dersom det prosjekteres med sløkkevann fra tankbil, må det avklares med brannvesenet hvorvidt dette er gjennomførbart.

¹ Se <https://www.dsb.no/lover/brannvern-brannvesen-nodnett/veiledning-til-forskrift/veiledning-til-forskrift-om-brannforebygging/#kommunens-forebyggende-plikter>.

2. Hvordan skal byggesak forholde seg til TEK17 §11-17, som omhandler tilrettelegging for redning- og slokkemannskap? Skal regelverket forstås slik at der krav etter TEK17 § 11-6 er ivarettatt kan krav til vannforsyning etter TEK17 § 11-17 utendørs alltid ivaretas av brannvesenets tankbil?

Kommunen skal legge til grunn ansvarlig prosjekterendes opplysninger om at tiltaket oppfyller tekniske krav, jf. pbl. § 21-4 første ledd siste setning. TEK17 §§ 11-6 og 11-17 er selvstendige krav som begge skal være oppfylt. Dersom innsats fra brannvesenet legges til grunn i prosjekteringen, må slik innsats være mulig. Det er ansvarlig prosjekterendes ansvar å avklare dette, jf. punkt 1.

3. Når skal kommunen be om brannteknisk prosjektering med uavhengig kontroll, og i hvilke tilfeller er det ikke nødvendig? Er det unødvendig med brannteknisk prosjektering der avstanden mellom byggverk er mer enn 8 m, uavhengig av hvor tiltaket ligger?

Alle tiltak skal prosjekteres. Samsvar med relevante byggtekniske krav skal alltid dokumenteres. Det er normalt behov for brannteknisk prosjektering i alle byggesaker. Etter TEK17 § 11-6 blir lave byggverk som småhusbebyggelse, med minst 8 meter avstand mellom bygninger, normalt vurdert til å ha liten spredningsfare. I slik bebyggelse vil det derfor kunne være tilstrekkelig med tankbil. Ansvarlige prosjekterende må i så fall avklare om det lokale brannvesenet kan stille med tankbil, jf. punkt 1.

Normalt vil prosjektering av eksempelvis eneboliger anses å være av liten kompleksitet og vanskelighetsgrad og ha relativt små konsekvenser ved feil og mangler. Prosjektering av eneboliger vil derfor ofte ligge i tiltaksklasse 1 og det er ikke krav om obligatorisk uavhengig kontroll etter byggesaksforskriften (SAK10) § 14-2. For tiltak i tiltaksklasse 2 og 3 er det kun krav om obligatorisk uavhengig kontroll av prosjekteringen av brannkonseptet, og ikke brannteknisk detaljprosjektering.

Kommunen kan etter en konkret vurdering av tiltaket stille krav om uavhengig kontroll også for forhold som ikke faller inn under SAK10 § 14-2, når det «på grunnlag av planbestemmelser, forhåndskonferanse, søknadsbehandlingen eller ved tilsyn anses å foreligge forhold som gjør det nødvendig med kontroll for å sikre kvalitet i det ferdige byggverket», jf. SAK10 § 14-3.

4. Innenfor «tettsted» kan det være mer enn 8 m mellom bygninger, slik at brannsmitten vurderes å være liten. Skal kommunen i slike tilfeller legge til grunn at brannvesenet skal/kan bruke tankvogn? Innenfor samme «tettsted» kan enkelte deler være tettbebygget og andre deler bebygget mer spredt. Hvilke krav gjelder da?

Det er kommunens ansvar å sørge for tilstrekkelig slokkevann. Dette skal først og fremst skje gjennom slokkevann fra ledningsnett. Byggesaksmyndigheten kan ikke uten videre legge til

grunn at slokkevann i områder med liten spredningsfare kommer fra tankbil. Det er ansvarlig prosjekterendes ansvar å avklare dette med brannvesenet, jf. punkt 1.

5. Skal regelverket forstås slik at brannvesenet, om ikke annet er vedtatt, har krav på slokkevann fra vannforsyningsnett innenfor det som er definert som «tettsted», uavhengig av om krav om tiltak mot brannspredning er ivaretatt (8 m)?

For å få byggetillatelse i dag må det foreligge forsvarlig adgang til slokkevann for den konkrete bygningen som søkes oppført. Kravet om forsvarlig adgang til slokkevann gjelder uavhengig av plassering og avstand mellom byggverk.

6. Må det foreligge vedtak som pålegger brannvesenet å utstyre seg for å slokke brann med medbrakt vann (tankbil)? Hva om det lokale brannvesenet vurderer det annerledes, for eksempel at de har nok utstyr (tankbiler) slik at alle branner kan slokkes med medbragt vann, uansett hvor det brennende objekt befinner seg. Hvilke eventuelle konsekvenser kan det få om det lokale brannvesenets vurderinger av tankbil/ikke tankbil er mangelfull?

Politikerne i kommunen har det overordnede ansvaret for kommunens oppgaver som brannmyndighet. Deres vedtak og prioriteringer vil derfor ha betydning for organisering av brannvesenet, og om brannvesenet skal ha tankbil med beredskap fordi det ikke er tilrettelagt slokkevann i vannledningsnett. Vi viser til veiledning til forebyggendeforskriften § 21: «Kommunen må ha gode rutiner for hvordan de skal ivareta sitt overordnede ansvar vedrørende slokkevann og vann til automatiske slokkeanlegg. Slike rutiner kan være et verktøy for samarbeid mellom de kommunale etatene som forvalter brannmyndighet, vann- og avløp, bygningsmyndighet og planmyndighet, og sørge for at etatene opptrer enhetlig med hensyn til forvaltning av brannslukkevann».

Vennlig hilsen

Therese Brøndum
Avdelingsdirektør

Øyvind Kikut
Seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
